

УДК 658.155.005

Московчук А. Т.

Луцький національний технічний університет

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ РЕЗУЛЬТАТОМ

У статті обґрунтована доцільність використання матричного аналізу з метою управління фінансовим результатом діяльності підприємства.

Московчук А. Т.

Ключові слова: фінансовий результат, аналіз, етапи аналізу, матричний аналіз, показники, управління, управлінські рішення.

Moskovchuk A.

ANALITICAL SUPPORT FOR FINANCIAL RESULT MANAGEMENT

The appropriateness of usage of matrix analysis for the purpose of the entity's financial result management is substantiated in the article.

Key words: financial result, analysis, stages of analysis, matrix analysis, indexes, management, management decisions.

Московчук А. Т.

АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМ РЕЗУЛЬТАТОМ

В статье обоснована целесообразность использования матричного анализа с целью управления финансовым результатом деятельности предприятия.

Ключевые слова: финансовый результат, анализ, этапы анализа, матричный анализ, показатели, управление, управленческие решения.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Фінансовий результат, як один з найважливіших економічних показників, що характеризує господарську діяльність і на основі якого проводять оцінку її ефективності – це прибуток або збиток, отриманий суб'єктом господарювання.

Отримання позитивного фінансового результату можливе лише за умови належного управління діяльністю підприємства та прийняття ефективних управлінських рішень. Оскільки лише наявність своєчасної, об'єктивної, достовірної і точної інформації забезпечує прийняття обґрунтованих управлінських рішень, то важливо використовувати такі методи аналітичного дослідження, які дають можливість отримувати інформацію, що відповідає зазначеним вимогам.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Питання теоретичного обґрунтування доцільності проведення та методичного забезпечення аналізу фінансового результату діяльності підприємства розглядаються в працях таких науковців: Г. Азаренкової, І. Бланка, Ф. Бутинця, Б. Данилишина,

А. Загороднього, Г. Кіндрацької, В. Ковальова, С. Мошенського, Є. Мниха, О. Олійника, Г. Савицької, Н. Тарасенка, М. Чумаченка. Методику матричного аналізу досліджували науковці: М. Саарапера, О. Сологуб, О. Бутнік-Сіверський, І. Хома, В. Турко. Однак, аналітичне забезпечення управління фінансовим результатом з використанням матричного аналізу висвітлено недостатньо.

Цілі статті. Метою статті є обґрунтування доцільності використання матричного аналізу для отримання належного інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень.

Викладення основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Фінансовий результат діяльності господарюючого суб'єкта залежить від значної кількості найрізноманітніших чинників, тому і процесом його формування і розподілу необхідно управляти. Підготовка і прийняття управлінських рішень вимагають проведення економічного аналізу, який показує шляхи їх реалізації, а вибір методів і засобів реалізації управлінських рішень багато в чому залежить від результату аналізу. Аналіз визначає змістовну сторону процесу управління фінансовим результатом і є інструментом підготовки управлінського рішення.

Окреслимо завдання економічного аналізу, виконання яких забезпечить ефективне управління фінансовим результатом: визначати основні закономірності забезпечення прибуткової діяльності підприємства; виявляти внутрішні і зовнішні фактори, що впливають на фінансовий результат підприємства; визначати закономірний чи випадковий характер мають відхилення від заданих норм; забезпечувати раціональне використання ресурсів, виявляючи резерви, обґрунтовуючи напрями їх пошуку і шляхи реалізації для підвищення ефективності та результативності діяльності підприємства; сприяти ощадливому використанню та збереженню майна підприємства; виявляти недоліки, та обґрунтовувати шляхи покращення організації управління.

У процесі прийняття управлінських рішень економічний аналіз знижує рівень невизначеності і ризик, пов'язаний з вибором правильного рішення. Визначаючи фінансовий результат, як якісну характеристику різних видів діяльності підприємства слід, перш за все, звернути увагу на множинність показників, методів та підходів, які застосовуються для аналізу.

Так, А. Загородній та Г. Кіндрацька [1] аналіз фінансового результату діяльності підприємства розпочинають з оцінки його рівня і динаміки. Наступними етапами аналітичного дослідження є аналіз доходів і витрат підприємства та фінансового результату від операційної діяльності. Значна увага приділяється авторами аналізу розподілу прибутку і взаємозв'язку витрат, обсягу реалізації продукції і прибутку, рентабельності діяльності підприємства.

Мошенський С. З. та Олійник О. В., окрім зазначених підходів, аналізують фінансові результати, отримані від різних видів діяльності та формування, розподіл і використання чистого прибутку, а також проводять оцінку рівня виробничого і фінансового левериджу [2], а Бутинець Ф. Ф. значну увагу приділяє розрахунку міри впливу факторів на фінансові результати від різних видів діяльності, визначенню резервів збільшення прибутку (зменшення збитку) та аналізу впливу прибутку на фінансовий стан підприємства [2].

Г. Савицька в методиці аналізу фінансових результатів розглядає вплив асортиментної політики підприємства та рівня середніх цін на формування прибутку, підходи щодо підрахунку резервів збільшення прибутку і рентабельності, крім тих аспектів, які висвітлюються в роботах інших науковців [3].

Варто зазначити, що застосування тих або інших загальних методів і підходів аналізу для управління фінансовим результатом залежить від умов здійснення такого управління та цілей відповідного дослідження. Тобто, перш ніж обрати конкретні методи і способи аналізу, важливо визначити умови функціонування підприємства та водночас розкрити цілі такого дослідження.

В сучасних умовах з метою обґрунтування управлінських рішень та забезпечення керівників підприємства інформацією про те, якою мірою його діяльність відповідає встановленим цілям, варто проводити матричний аналіз.

Матричний метод аналізу використовується для узагальнюючої оцінки ефективності діяльності підприємства. Для здійснення такого аналізу необхідно зіставити економічні результати господарської діяльності з витратами, що були необхідні для досягнення цих результатів.

За основу матричної моделі аналізу береться квадратна таблиця – матриця. Кількість показників в матриці може бути різною. Матричні моделі є схематичним відображенням економічного явища

чи процесу, будуються за шаховою схемою і дозволяють в найбільш компактній формі представити взаємозв'язок показників, що впливають на фінансовий результат. І ще одна перевага запропонованої моделі полягає у тому, що вона є засобом відображення явища і охоплює не тільки числові показники, а й характеризує їх динаміку.

Алгоритм побудови матриці полягає в наступному: будується таблиця, яка складається з однакового числа рядків та стовпчиків, виділяється головна діагональ, основою якої є квадрати на перетині відповідного рядка та стовпця. Головна діагональ містить кількісні величини, які в матричній моделі є вихідною інформацією. Кожен з решти елементів представленої матричної моделі є відносною величиною, чисельник якої – елемент головної діагоналі, а знаменник – елемент рядка з головної діагоналі [4]. Чисельник і знаменник кожної такої величини, розміщеної в квадратах матричного поля, лежить в основі (адресі) елемента (наприклад, $X(1;1)$). Щоб розрізнити в матричній моделі показники різних періодів, слід до X додати індекс (наприклад, $(1;1)$ – минулий період, $(1;1)$ – звітний період).

Матриці показників, що характеризують фінансовий результат діяльності підприємства побудовано за даними ПАТ «Електро-термометрія» за 2011 та 2012 рр. Вихідною інформацією є економічні показники, які визначаються за даними фінансової звітності: прибуток (збиток), доход (виручка) від реалізації продукції, собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні доходи за вирахуванням витрат, інші доходи за вирахуванням витрат, податок на прибуток (табл. 1).

За даними фінансової звітності збиток підприємства у 2012 році порівняно із попереднім роком зріс на 1463 тис. грн. ($\Delta X(9;9)$) у зв'язку із зниженням обсягів реалізації продукції на 11917 тис. грн. ($\Delta X(1;1)$), що складає 17,8% ($T_{\text{рoс}}(1;1)$). У той же час темпи зниження загальних витрат підприємства становили лише 15,63% ($T_{\text{рoс}}(2;2)$).

На темпи зниження загальних витрат вплинуло зниження собівартості реалізованої продукції на 16,72% ($T_{\text{рoс}}(3;3)$), зростання адміністративних витрат на 1,15% ($T_{\text{рoс}}(4;4)$) та зниження витрат на збут на 40,99% ($T_{\text{рoс}}(5;5)$).

Суттєве зниження витрат на збут не мало значного впливу на фінансовий результат діяльності підприємства, зважаючи на структуру витрат суб'єкта господарювання.

Таблиця 1

Матриця показників, що характеризують фінансовий результат підприємства

Показники, тис. грн.	Доход (виручка) від реалізації продукції X_1 (1;1)	Всього витрат X_2 (2;2)	Собівартість реалізованої продукції X_3 (3;3)	Адміністративні витрати X_4 (4;4)	Витрати на збут X_5 (5;5)	Інші операційні доходи та збитки виробничим витратам X_6 (6;6)	Інші доходи за виробничим витратам X_7 (7;7)	Податок на прибуток X_8 (8;8)	Прибуток/ збиток X_9 (9;9)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Доход (виручка) від реалізації продукції X_1 (1;1)	1 X_1 (1;1) = 66941 X_2 (1;1) = 55024 $T_{\text{ррх}}$ (1;1) = -0,178 $\Delta T_{\text{рр}}$ (1;1) = 0,822 ΔX_1 (1;1) = -11917	X_1 (2;1) = -1,024 X_2 (2;1) = -1,051 $T_{\text{ррх}}$ (2;1) = 0,878 $\Delta T_{\text{рп}}$ (2;1) = 1,026 ΔX_1 (2;1) = -0,899	X_1 (3;1) = -0,956 X_2 (3;1) = -0,969 $T_{\text{ррх}}$ (3;1) = 0,013 $\Delta T_{\text{рп}}$ (3;1) = 1,013 ΔX_1 (3;1) = 0,013	X_1 (4;1) = -0,058 X_2 (4;1) = -0,072 $T_{\text{ррх}}$ (4;1) = 0,230 $\Delta T_{\text{рп}}$ (4;1) = 1,230 ΔX_1 (4;1) = -0,013	X_1 (5;1) = -0,009 X_2 (5;1) = -0,007 $T_{\text{ррх}}$ (5;1) = -0,282 $\Delta T_{\text{рп}}$ (5;1) = 0,718 ΔX_1 (5;1) = 0,003	X_1 (6;1) = 0,002 X_2 (6;1) = -0,002 $T_{\text{ррх}}$ (6;1) = -1,878 $\Delta T_{\text{рп}}$ (6;1) = -0,878 ΔX_1 (6;1) = -0,004	X_1 (7;1) = -0,001 X_2 (7;1) = 0,001 $T_{\text{ррх}}$ (7;1) = -1,384 $\Delta T_{\text{рп}}$ (7;1) = -0,384 ΔX_1 (7;1) = 0,001	X_1 (8;1) = -0,001 X_2 (8;1) = -0,001 $T_{\text{ррх}}$ (8;1) = 1,043 $\Delta T_{\text{рп}}$ (8;1) = 2,043 ΔX_1 (8;1) = -0,001	X_1 (9;1) = -0,014 X_2 (9;1) = -0,044 $T_{\text{ррх}}$ (9;1) = 15,120 $\Delta T_{\text{рп}}$ (9;1) = 3,060 ΔX_1 (9;1) = 0,123
Всього витрат X_2 (2;2)	2 X_1 (1;2) = -0,976 X_2 (1;2) = -0,952 $T_{\text{ррх}}$ (1;2) = 1,139 $\Delta T_{\text{рп}}$ (1;2) = 0,974 ΔX_2 (1;2) = -1,112	X_1 (2;2) = -68533 X_2 (2;2) = -57821 $T_{\text{ррх}}$ (2;2) = -0,156 $\Delta T_{\text{рп}}$ (2;2) = 0,844 ΔX_2 (2;2) = 10712	X_1 (3;2) = 0,934 X_2 (3;2) = 0,922 $T_{\text{ррх}}$ (3;2) = 1,070 $\Delta T_{\text{рп}}$ (3;2) = 0,987 ΔX_2 (3;2) = 0,999	X_1 (4;2) = 0,057 X_2 (4;2) = 0,069 $T_{\text{ррх}}$ (4;2) = -0,073 $\Delta T_{\text{рп}}$ (4;2) = 1,199 ΔX_2 (4;2) = -0,004	X_1 (5;2) = 0,009 X_2 (5;2) = 0,006 $T_{\text{ррх}}$ (5;2) = 2,622 $\Delta T_{\text{рп}}$ (5;2) = 0,699 ΔX_2 (5;2) = -0,024	X_1 (6;2) = -0,002 X_2 (6;2) = 0,002 $T_{\text{ррх}}$ (6;2) = 11,013 $\Delta T_{\text{рп}}$ (6;2) = -0,855 ΔX_2 (6;2) = -0,023	X_1 (7;2) = 0,001 X_2 (7;2) = -0,001 $T_{\text{ррх}}$ (7;2) = 8,418 $\Delta T_{\text{рп}}$ (7;2) = -0,374 ΔX_2 (7;2) = 0,007	X_1 (8;2) = 0,001 X_2 (8;2) = 0,002 $T_{\text{ррх}}$ (8;2) = -4,346 $\Delta T_{\text{рп}}$ (8;2) = 1,990 ΔX_2 (8;2) = -0,003	X_1 (9;2) = 0,014 X_2 (9;2) = 0,042 $T_{\text{ррх}}$ (9;2) = 17,221 $\Delta T_{\text{рп}}$ (9;2) = 2,981 ΔX_2 (9;2) = -0,137
Собівартість реалізованої продукції X_3 (3;3)	3 X_1 (1;3) = -1,045 X_2 (1;3) = -1,032 $T_{\text{ррх}}$ (1;3) = -0,013 $\Delta T_{\text{рп}}$ (1;3) = 0,987 ΔX_1 (1;3) = 0,014	X_1 (2;3) = 1,070 X_2 (2;3) = 1,085 $T_{\text{ррх}}$ (2;3) = 0,0935 $\Delta T_{\text{рп}}$ (2;3) = 1,013 ΔX_2 (2;3) = 1,001	X_1 (3;3) = -64015 X_2 (3;3) = -53313 $T_{\text{ррх}}$ (3;3) = -0,167 $\Delta T_{\text{рп}}$ (3;3) = 0,833 ΔX_2 (3;3) = 10702	X_1 (4;3) = 0,061 X_2 (4;3) = 0,074 $T_{\text{ррх}}$ (4;3) = 0,215 $\Delta T_{\text{рп}}$ (4;3) = 1,214 ΔX_2 (4;3) = 0,013	X_1 (5;3) = 0,009 X_2 (5;3) = 0,007 $T_{\text{ррх}}$ (5;3) = -0,291 $\Delta T_{\text{рп}}$ (5;3) = 0,709 ΔX_2 (5;3) = -0,003	X_1 (6;3) = -0,002 X_2 (6;3) = 0,002 $T_{\text{ррх}}$ (6;3) = -1,866 $\Delta T_{\text{рп}}$ (6;3) = -0,866 ΔX_2 (6;3) = -0,001	X_1 (7;3) = 0,001 X_2 (7;3) = -0,001 $T_{\text{ррх}}$ (7;3) = -1,379 $\Delta T_{\text{рп}}$ (7;3) = -0,379 ΔX_2 (7;3) = -0,001	X_1 (8;2) = 0,001 X_2 (8;2) = 0,002 $T_{\text{ррх}}$ (8;2) = 1,016 $\Delta T_{\text{рп}}$ (8;2) = 2,016 ΔX_2 (8;2) = 0,001	X_1 (9;2) = 0,015 X_2 (9;2) = 0,046 $T_{\text{ррх}}$ (9;2) = 16,101 $\Delta T_{\text{рп}}$ (9;2) = 3,020 ΔX_2 (9;2) = -0,136
Адміністративні витрати X_4 (4;4)	4 X_1 (1;4) = -17,072 X_2 (1;4) = -13,874 $T_{\text{ррх}}$ (1;4) = -0,187 $\Delta T_{\text{рп}}$ (1;4) = 0,813 ΔX_2 (1;4) = 3,199	X_1 (2;4) = 17,478 X_2 (2;4) = 14,579 $T_{\text{ррх}}$ (2;4) = -13,619 $\Delta T_{\text{рп}}$ (2;4) = 0,834 ΔX_2 (2;4) = -238,044	X_1 (3;4) = 16,326 X_2 (3;4) = 13,442 $T_{\text{ррх}}$ (3;4) = -0,177 $\Delta T_{\text{рп}}$ (3;4) = 0,823 ΔX_2 (3;4) = -2,884	X_1 (4;4) = -3921 X_2 (4;4) = -3966 $T_{\text{ррх}}$ (4;4) = 0,012 $\Delta T_{\text{рп}}$ (4;4) = 1,012 ΔX_2 (4;4) = -45	X_1 (5;4) = 0,159 X_2 (5;4) = 0,093 $T_{\text{ррх}}$ (5;4) = -0,417 $\Delta T_{\text{рп}}$ (5;4) = 0,583 ΔX_2 (5;4) = -0,067	X_1 (6;4) = -0,035 X_2 (6;4) = 0,025 $T_{\text{ррх}}$ (6;4) = -1,713 $\Delta T_{\text{рп}}$ (6;4) = -0,713 ΔX_2 (6;4) = 0,061	X_1 (7;4) = 0,014 X_2 (7;4) = -0,004 $T_{\text{ррх}}$ (7;4) = -1,312 $\Delta T_{\text{рп}}$ (7;4) = -0,312 ΔX_2 (7;4) = -0,019	X_1 (8;4) = 0,084 X_2 (8;4) = 0,241 $T_{\text{ррх}}$ (8;4) = 1,846 $\Delta T_{\text{рп}}$ (8;4) = 2,846 ΔX_2 (8;4) = 0,156	X_1 (9;4) = 0,246 X_2 (9;4) = 0,612 $T_{\text{ррх}}$ (9;4) = -234,537 $\Delta T_{\text{рп}}$ (9;4) = 2,487 ΔX_2 (9;4) = 32,489

Продовж. табл. 1

Показники, тис. грн.	Доход (виручка) від реалізації продукції X_1 (1;1)	Всього витрат X_2 (2;2)	Собівартість реалізованої продукції X_3 (3;3)	Адміністративні витрати X_4 (4;4)	Витрати на збут X_5 (5;5)	Інші операційні доходи з виручанням витрат X_6 (6;6)	Інші доходи за виручанням витрат X_7 (7;7)	Податок на прибуток X_8 (8;8)	Прибуток/ збиток X_9 (9;9)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Витрати на збут X_5 (5;5)	5 X_1 (1;5) = -106,764 X_2 (1;5) = -148,713 T_{pec} (1;5) = 0,393 $\Delta T_{\text{пр}}$ (1;5) = 1,393 ΔX_2 (1;5) = -41,950	X_1 (2;5) = 109,303 X_2 (2;5) = 156,273 T_{pec} (2;5) = 0,381 $\Delta T_{\text{пр}}$ (2;5) = 1,430 ΔX_2 (2;5) = 41,681	X_1 (3;5) = 102,097 X_2 (3;5) = 144,089 T_{pec} (3;5) = 0,411 $\Delta T_{\text{пр}}$ (3;5) = 1,411 ΔX_2 (3;5) = 41,992	X_1 (4;5) = 6,253 X_2 (4;5) = 10,719 T_{pec} (4;5) = 0,714 $\Delta T_{\text{пр}}$ (4;5) = 1,714 ΔX_2 (4;5) = 4,465	X_1 (5;5) = -627 X_2 (5;5) = -370 T_{pec} (5;5) = 0,410 $\Delta T_{\text{пр}}$ (5;5) = -0,590 ΔX_2 (5;5) = 257	X_1 (6;5) = -0,223 X_2 (6;5) = 0,273 T_{pec} (6;5) = -2,223 $\Delta T_{\text{пр}}$ (6;5) = -1,223 ΔX_2 (6;5) = 0,496	X_1 (7;5) = 0,090 X_2 (7;5) = -0,049 T_{pec} (7;5) = -1,535 $\Delta T_{\text{пр}}$ (7;5) = -0,535 ΔX_2 (7;5) = -0,140	X_1 (8;5) = 0,084 X_2 (8;5) = 0,241 T_{pec} (8;5) = 1,846 $\Delta T_{\text{пр}}$ (8;5) = 2,846 ΔX_2 (8;5) = 0,156	X_1 (9;5) = 1,539 X_2 (9;5) = 6,559 T_{pec} (9;5) = 6,567 $\Delta T_{\text{пр}}$ (9;5) = 4,262 ΔX_2 (9;5) = -5,689
Інші операційні доходи за виручанням витрат X_6 (6;6)	6 X_1 (1;6) = 478,150 X_2 (1;6) = -544,792 T_{pec} (1;6) = -2,139 $\Delta T_{\text{пр}}$ (1;6) = -1,139 ΔX_2 (1;6) = -1022,942	X_1 (2;6) = 489,521 X_2 (2;6) = 572,485 T_{pec} (2;6) = 0,091 $\Delta T_{\text{пр}}$ (2;6) = -1,170 ΔX_2 (2;6) = -44,448	X_1 (3;6) = 457,250 X_2 (3;6) = 527,851 T_{pec} (3;6) = -2,154 $\Delta T_{\text{пр}}$ (3;6) = -1,154 ΔX_2 (3;6) = 985,102	X_1 (4;6) = -28,007 X_2 (4;6) = 39,267 T_{pec} (4;6) = -2,402 $\Delta T_{\text{пр}}$ (4;6) = -1,402 ΔX_2 (4;6) = 67,275	X_1 (5;6) = 4,478 X_2 (5;6) = 3,663 T_{pec} (5;6) = -1,818 $\Delta T_{\text{пр}}$ (5;6) = -0,818 ΔX_2 (5;6) = 8,142	X_1 (6;6) = 140 X_2 (6;6) = -101 T_{pec} (6;6) = -1,721 $\Delta T_{\text{пр}}$ (6;6) = -0,721 ΔX_2 (6;6) = -241	X_1 (7;6) = -0,407 X_2 (7;6) = -0,178 T_{pec} (7;6) = -0,562 $\Delta T_{\text{пр}}$ (7;6) = 0,438 ΔX_2 (7;6) = 0,229	X_1 (8;6) = -0,378 X_2 (8;6) = 0,881 T_{pec} (8;6) = -3,328 $\Delta T_{\text{пр}}$ (8;6) = -2,328 ΔX_2 (8;6) = 1,260	X_1 (9;6) = -6,892 X_2 (9;6) = 24,030 T_{pec} (9;6) = 1,564 $\Delta T_{\text{пр}}$ (9;6) = -3,486 ΔX_2 (9;6) = 6,066
Інші доходи за виручанням витрат X_7 (7;7)	7 X_1 (1;7) = -1174,403 X_2 (1;7) = 3056,889 T_{pec} (1;7) = -3,603 $\Delta T_{\text{пр}}$ (1;7) = -2,603 ΔX_2 (1;7) = 4231,292	X_1 (2;7) = 1202,333 X_2 (2;7) = -3212,278 T_{pec} (2;7) = 0,119 $\Delta T_{\text{пр}}$ (2;7) = -2,672 ΔX_2 (2;7) = 142,827	X_1 (3;7) = 1123,070 X_2 (3;7) = -2961,833 T_{pec} (3;7) = -3,637 $\Delta T_{\text{пр}}$ (3;7) = -2,637 ΔX_2 (3;7) = 4084,904	X_1 (4;7) = 68,789 X_2 (4;7) = -220,333 T_{pec} (4;7) = -4,203 $\Delta T_{\text{пр}}$ (4;7) = -3,203 ΔX_2 (4;7) = -289,123	X_1 (5;7) = 11,000 X_2 (5;7) = -20,556 T_{pec} (5;7) = -2,869 $\Delta T_{\text{пр}}$ (5;7) = -1,869 ΔX_2 (5;7) = -31,556	X_1 (6;7) = 2,456 X_2 (6;7) = -5,611 T_{pec} (6;7) = 1,285 $\Delta T_{\text{пр}}$ (6;7) = 2,285 ΔX_2 (6;7) = -3,155	X_1 (7;7) = -57 X_2 (7;7) = 18 T_{pec} (7;7) = -1,316 $\Delta T_{\text{пр}}$ (7;7) = -0,316 ΔX_2 (7;7) = 75	X_1 (8;7) = 0,929 X_2 (8;7) = -4,944 T_{pec} (8;7) = -6,318 $\Delta T_{\text{пр}}$ (8;7) = -5,318 ΔX_2 (8;7) = -5,874	X_1 (9;7) = 16,929 X_2 (9;7) = -134,833 T_{pec} (9;7) = 2,046 $\Delta T_{\text{пр}}$ (9;7) = -7,964 ΔX_2 (9;7) = -19,493
Податок на прибуток X_8 (8;8)	8 X_1 (1;8) = -1263,038 X_2 (1;8) = -618,247 T_{pec} (1;8) = -0,511 $\Delta T_{\text{пр}}$ (1;8) = -0,490 ΔX_2 (1;8) = 644,791	X_1 (2;8) = 1293,075 X_2 (2;8) = 649,674 T_{pec} (2;8) = -0,230 $\Delta T_{\text{пр}}$ (2;8) = -0,502 ΔX_2 (2;8) = -297,556	X_1 (3;8) = 1207,830 X_2 (3;8) = 599,022 T_{pec} (3;8) = -0,504 $\Delta T_{\text{пр}}$ (3;8) = 0,496 ΔX_2 (3;8) = -608,808	X_1 (4;8) = 73,981 X_2 (4;8) = 44,562 T_{pec} (4;8) = -0,398 $\Delta T_{\text{пр}}$ (4;8) = 0,602 ΔX_2 (4;8) = -29,419	X_1 (5;8) = 11,830 X_2 (5;8) = 4,158 T_{pec} (5;8) = -0,649 $\Delta T_{\text{пр}}$ (5;8) = 0,351 ΔX_2 (5;8) = -7,673	X_1 (6;8) = 2,641 X_2 (6;8) = 1,135 T_{pec} (6;8) = -1,430 $\Delta T_{\text{пр}}$ (6;8) = -0,430 ΔX_2 (6;8) = 3,776	X_1 (7;8) = 1,075 X_2 (7;8) = -0,202 T_{pec} (7;8) = -1,188 $\Delta T_{\text{пр}}$ (7;8) = -1,188 ΔX_2 (7;8) = -1,278	X_1 (8;8) = -53 X_2 (8;8) = -89 T_{pec} (8;8) = 0,679 $\Delta T_{\text{пр}}$ (8;8) = 1,679 ΔX_2 (8;8) = -36	X_1 (9;8) = 18,207 X_2 (9;8) = 27,270 T_{pec} (9;8) = -3,963 $\Delta T_{\text{пр}}$ (9;8) = 1498 ΔX_2 (9;8) = 40,611
Прибуток/ збиток X_9 (9;9)	9 X_1 (1;9) = 69,369 X_2 (1;9) = -22,672 T_{pec} (1;9) = 0,066 $\Delta T_{\text{пр}}$ (1;9) = 0,327 ΔX_2 (1;9) = 8,151	X_1 (2;9) = 71,018 X_2 (2;9) = 23,824 T_{pec} (2;9) = 0,058 $\Delta T_{\text{пр}}$ (2;9) = 0,336 ΔX_2 (2;9) = -7,327	X_1 (3;9) = 66,336 X_2 (3;9) = 21,967 T_{pec} (3;9) = 0,062 $\Delta T_{\text{пр}}$ (3;9) = 0,331 ΔX_2 (3;9) = -7,320	X_1 (4;9) = 4,063 X_2 (4;9) = 1,634 T_{pec} (4;9) = -0,004 $\Delta T_{\text{пр}}$ (4;9) = 0,402 ΔX_2 (4;9) = 0,031	X_1 (5;9) = 0,649 X_2 (5;9) = 1,152 T_{pec} (5;9) = 0,152 $\Delta T_{\text{пр}}$ (5;9) = 0,235 ΔX_2 (5;9) = -0,176	X_1 (6;9) = 0,145 X_2 (6;9) = 0,042 T_{pec} (6;9) = 0,640 $\Delta T_{\text{пр}}$ (6;9) = -0,287 ΔX_2 (6;9) = 0,165	X_1 (7;9) = 0,059 X_2 (7;9) = -0,007 T_{pec} (7;9) = 0,489 $\Delta T_{\text{пр}}$ (7;9) = -0,126 ΔX_2 (7;9) = -0,51	X_1 (8;9) = 0,054 X_2 (8;9) = 0,037 T_{pec} (8;9) = -0,252 $\Delta T_{\text{пр}}$ (8;9) = 0,668 ΔX_2 (8;9) = 0,025	X_1 (9;9) = 965 X_2 (9;9) = -2427 T_{pec} (9;9) = -2,692 $\Delta T_{\text{пр}}$ (9;9) = 2,515 ΔX_2 (9;9) = -1462

1. Проаналізуємо, які фактори вплинули на зміну собівартості реалізованої продукції у 2012 р. порівняно з 2011 р.

1.1. Зменшення обсягів реалізації продукції:

$$\Delta X (1;1) * X_1 (3;1) = -11917 * (-0,9563) = 11395.$$

1.2. Зміна собівартості реалізованої продукції на 1 грн чистого доходу від реалізації продукції:

$$\Delta X (3;1) * X_2 (1;1) = -0,0126 * 55024 = -693.$$

Загальний вплив: $11396 - 693 = 10702$ (що відповідає значенню $\Delta X (3; 3)$).

На подальше збільшення збитку підприємства впливав ріст собівартості реалізованої продукції на 1 грн чистого доходу від реалізації продукції.

2. Аналіз факторів, що вплинули на зміну адміністративних витрат підприємства у 2012 р. порівняно із 2011 р.

2.1. Зменшення обсягів реалізації продукції:

$$\Delta X (1;1) * X_1 (4;1) = -11917 * (-0,0586) = 698.$$

2.2. Зміна суми адміністративних витрат, що припадає на 1 грн чистого доходу від реалізації продукції:

$$\Delta X (4;1) * X_2 (1;1) = -0,0135 * 55024 = -743.$$

Загальний вплив: $698 - 743 = -45$ (що відповідає значенню $\Delta X (4; 4)$).

Можна зробити висновок, що одним із напрямів збільшення фінансового результату підприємства є забезпечення зниження адміністративних витрат.

Позитивний вплив на фінансовий результат підприємства мало зниження витрат на збут у 2012 р.

3. Аналіз факторів, які вплинули на зміну витрат на збут.

3.1. Зменшення обсягів реалізації продукції:

$$\Delta X (1;1) * X_1 (5;1) = -11917 * (-0,0094) = 112.$$

3.2. Зміна суми витрат на збут на 1 грн. чистого доходу від реалізації продукції:

$$\Delta X (5;1) * X_2 (1;1) = 0,0026 * 55024 = 143.$$

Загальний вплив: $113 + 144 = 257$ (що відповідає значенню $\Delta X (5;5)$).

Отже, проведений матричний аналіз дозволив визначити динаміку показників, фактори, що вплинули на результуючий

показник, їх взаємозв'язок та міру впливу на фінансовий результат діяльності підприємства.

Висновки. Управління фінансовим результатом – це процес пошуку та реалізації найбільш ефективних рішень щодо формування, розподілу й використання фінансового результату з метою досягнення стійкого фінансового стану й ефективної діяльності підприємства.

Управляти фінансовим результатом означає керувати економічними процесами, які знаходяться в причинно-наслідковому зв'язку, а отже й впливають один на одного. Тому, перш ніж прийняти певне рішення необхідно знати, що викликало динаміку показників і який вплив спричинили фактори. Саме з цієї причини в процесі управління фінансовим результатом актуальним є швидкий та об'єктивний спосіб отримання інформації та її подальший аналіз. Якісним аналіз є тоді, коли він є комплексним та системним і показує взаємозв'язки між досліджуваними показниками.

Зазначеним вимогам відповідає матричний аналіз. Він є досить дієвим інструментом у процесі управління фінансовим результатом, оскільки може використовуватись для дослідження взаємозв'язку між вказаними в матриці показниками, визначення їх динаміки, проведення факторного аналізу та виявлення причин, які викликали зміни фінансового результату, а також для прогнозування фінансового результату підприємства, використовуючи показники фінансової звітності.

1. Кіндрацька Г. І., Білик М. С., Загородній А. Г. Економічний аналіз: теорія і практика : підручн. / Г. І. Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній // За ред. проф. А. Г. Загороднього. – 2-ге вид. доп. і перероб. – Львів: Магнолія 2006, 2007. – 439 с.
2. Мошенський С. З., Олійник О. В. Економічний аналіз : підручн. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / С. З. Мошенський, О. В. Олійник // За ред. д.е.н., проф. Ф. Бутинця. – 2-ге вид. доп. і перероб. – Житомир : ПП «Рута», 2010. – 704 с.
3. Савицкая Г. В. Экономический анализ : учеб. / Г. В. Савицкая. – 9-е изд., испр. – М. : Новое знание, 2012. – 640 с.
4. Хома І. Б., Турко В. В. Економіко-математичні методи аналізу діяльності підприємств : навч. посібн. / І. Б. Хома, В. В. Турко. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2008. – 326 с.